

[Wittrup.]

forslag, som det forekommer mig der er mest, om jeg saa maa sige Interesse for.

Det fastslaaes først i § 1, hvad der forstaas ved en Landbrugsejendom. Det er enhver Ejendom, der er noteret som Landbrugsejendom eller skulde være noteret som Landbrugsejendom i Medfør af § 6 i Lov Nr. 106 af 3. April 1925. Endvidere enhver Ejendom som har et Jordtilliggende af mindst 1 ha og er vurderet til mindst 1 000 Kr.s Grundskyld, for saa vidt den drives som Landbrug eller Havebrug eller til Frugt- eller Erøavl. Til Landbrugsejendomme henregnes dog ikke Præstegaarde og Ejendomme, der bruges til Tjenesteboliger.

Efter § 2 skal en Landbrugsejendom drives som en Enhed, og Bygningerne skal vedligeholdes forsvarligt. Ingen maa være Ejer af mere end 2 Ejendomme. Ifølge § 14 kan dog Eng-, Kær-, Mose-, Marsk- og Hedearaler samt Jordlodder, der ligger mindst 2 km fra vedkommende Landbrugsejendom, bortforpagtes for 5 Aar ad Gangen. Tørveskær, Grusgravning, Kalkbrydning o. lign. holdes uden for Bestemmelsen i § 2.

Hvis en Landbrugsejendom bortforpagtes, skal det ifølge § 15 ske ved skriftlig Kontrakt. Det er ikke tilstrækkeligt med de mundtlige Aftaler. Dem har vi en hel Mængde af her i Landet, særlig inden for Familier. Det ene Aar er Sønnen Forpagter, det andet Aar er han det ikke, for saa har han maaske faaet fat paa noget andet, og saa har Ejeren overtaget det igen, det tredje Aar er Sønnen maaske igen Forpagter, alt efter mundtlig Aftale uden nogen Kontrakt. Den Slags Forhold er uheldige baade paa den ene og den anden Maade, og derfor er det nu paabudt i dette Lovforslag, at der skal være skriftlig Kontrakt angaaende Bortforpagtning.

Det er paastaet i det andet høje Ting, at dette, at ingen maa eje mere end 2 Landbrugsejendomme, var at gaa den private Ejendomsret og Dispositionsretten over Jorden for nær. Ja, hvad er Ejendomsretten? Det er den Ret, som Staten, som vi alle sammen, tilsikrer den enkelte. Der har vist været Tilfælde i vort Lands Historie, da Ejendomsretten var lidt svag. Det er jo ikke saa længe siden, vi har haft fremmede Herrer her i Landet. De rørte ikke ved Ejendomsretten, men det kunde let være gaaet saadan. Der var adskillige andre Steder, der blev rørt ved Ejendomsretten, den Ret, som Staten tilsikrer en Borger i det paa-gældende Tilfælde. I Middelalderen led Danmarks Bønder i meget høj Grad under Mangel paa Ejendomsret. Det er denne gennem

Aarhundreder nedarvede Skræk for Mangel paa Ejendomsret, som netop nu giver sig saa stærke Udslag i Frygt for enhver Ændring i de bestaaende Forhold og faar Folk til i saadanne Ændringer at se et Angreb paa Ejendomsretten. Ejendomsretten er Statens Garanti til den enkelte for, at den Overenskomst, ifølge hvilken han besidder dette eller hint, respekteres.

Her i denne Lov er der ikke noget, der tyder paa, at Staten ikke vil garantere den enkeltes Ejendomsret, tværtimod, men den sætter en Grænse for Spekulationen i dansk Jord. Der sættes Grænser for, at Jorden gøres til Spekulationsobjekt, at den benyttes til Anbringelse af Kapital mere eller mindre midlertidigt. Det er det, man har villet begrænse for derved at beskytte Landbrugets Udøvere mod de Ulemper, som en saadan Spekulation kan medføre for dem. Og en saadan Spekulation kan ogsaa let medføre, at en stor Del af Ungdommen holdes borte fra Jorden. Vi er nu engang interesserede i, at Ungdommen faar Adgang til Jord. Al Jord er Befolkningens fælles Eje. Den bor vi paa, den er vi knyttet til. Vi kan ganske vist flyve fra den, men det er dyrt. Vi færdes nu engang paa Jorden, og det er fra den, vi skal have vor Føde. Det, der giver os de største Valutaindtægter for Tiden, er Dyrkningen af den danske Jord. Det gælder om, at de, der er egnet dertil og har Lyst dertil, ogsaa faar Adgang dertil, det gælder om at sikre dem Ret til at komme til at dyrke den danske Jord, at leve deraf, at frembringe Værdier deraf gennem eget Arbejde.

Der er andre, som har Interesse af at samle den danske Jord under større Omraader. Jeg forstaar det for saa vidt godt. Jeg har selv været Landmand en Gang, og jeg har, naar jeg kom ud paa min Jord om Morgen, nydt, at den var min, den havde jeg Skøde paa, den kunde jeg gøre med, som jeg vilde. Det er en dejlig Følelse. Bonden har, naar han gaar paa sit eget og kan disponere og spekulere paa, hvorledes han bedst skal drive det. Det er en dejlig Følelse, og den under jeg enhver Bonde at kunne nyde fuldt ud. Men der er ogsaa nogle, der ikke kan klare sig med det, de har. Der er nogle, der gerne vil have saa langt til Skellet, at de ikke kan se Ende paa deres Besiddelser. Men saadan bør det ikke være, fordi det har vist sig, at Smaabrugene, de danske Husmandsbrug af rimelig Størrelse, er den mest rationelle Form for Landbrug i Danmark for Øjeblikket og har været det i de senere Aar.

Det er derfor kedeligt at se Brug efter